

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. Валентина Боянова Петкова-Димитрова д.ф.н., Зам.-ректор по наука и акредитация, Медицински Университет – София, член на научно жури, включена със Заповед РД-38-237 от 16.05.2022г. на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Относно

Конкурс: АД “Професор“ в професионално направление 7.3 Фармация (Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията), обявен в ДВ бр. 30 от 15.04.2022 г.

Единствен кандидат доц. Д-р Емил Иванов Христов, дф

Биографични данни

Доцент Емил Христов е роден 1966г. През 1993 г. успешно завършва Медицински Университет – София, като магистър по медицина. През 2000г. придобива специалност по вътрешни болести от МУ-София, а малко по-късно през същата година и специалност по клинична фармакология и терапия в МУ-София. През 2006г. придобива и специалност по гастроентерология. Има призната правоспособност по „Конвенционална гастроинтестинална ендоскопия с биопсия – първо ниво“ 2008 г., както и призната правоспособност „Конвенционална ехография- Абдоминална ехография и повърхностни структури – първо ниво“ през същата година.

2013г. успешно защитава дисертационен труд на тема: „Анализ на някои регулаторни аспекти на лекарствената безопасност на биотехнологични и високотехнологични лекарствени продукти и нови активни вещества“ и придобива ОНС „доктор“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ (шифър 03.01.53).

Трудовият му път започва като лекар-ординатор в Клиника по Гастроентерология, Държавна университетска болница „Свети Иван Рлиски“, Медицински университет София. След това е работил като участъков лекар Окръжна работническа болница „Рахила Ангелова“- гр.Перник, III вътрешно поликлинично отделение. В периода 1994-2014г. последователно заема длъжностите лекар-ординатор, асистент, старши асистент и главен асистент към Клиника по терапия на вътрешните болести и клинична фармакология, Държавна университетска болница „Свети Иван Рлиски“ – гр.София,

МБАЛ „Свети Иван Рилски” ЕАД – гр. София, Медицински университет- гр. София. В периода 2004-2009г. е изпълнителен директор на ИАЛ.

От 2014г. след конкурс е назначен доцент по Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията в СУ “Св. Климент Охридски“, където работи и до сега. Доцент Христов е заемал и следните позиции в национални и европейски комисии : член на Специализираната комисия за разрешаване провеждането на клинични изпитвания в Република България към Министъра на здравеопазването, Председател на Комисията по Позитивен лекарствен списък към Министерски съвет, член на Комисията по прозрачност към Министерски съвет, член на Национален съвет по наркотици към Министерски съвет, Председател на Фармакопееен комитет на Република България към Министъра на здравеопазването, Наблюдател към Управителен съвет на Европейската агенция по лекарствата (представител на Република България), член на Управителен съвет на Европейската агенция по лекарствата (представител на Република България), член на Групата на ръководителите на лекарствените агенции в ЕС (представител на Република България), член на Фармацевтичен комитет към ЕК (представител на Република България), член на работна група под ръководството на проф. Тони Спасов- Декан на СУ, член на Съвет по фармация на СУ, член на Постоянна комисия по здравеопазване и спорт на НАОА, Външен експерт към Комисията по ОЗТ, член на Висш съвет по фармация.

От 2010 -2014г. е заемал ръководна длъжност във Фармадвайс ЕООД, гр. София.

Богатият му трудов път и многоаспектна експертиза в сферата на лекарствената регулация, практика и контрол представлява основа за неговата богата творческа дейност, тъй като му дава досег до всички аспекти на лекарствената реализация – от създаването на лекарството, клиничните му изпитвания, ценообразуване и практическо приложение до контрол на всички дейности с лекарства, които на по-късен етап да включи в своите научни проучвания.

Общо описание на представените материали:

Прегледът на представените документи показва, че процедурата по разкриване и обявяване на конкурса е спазена, документите са представени съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на СУ “Св. Климент Охридски“.

От академичната справка на доц. Емил Христов, дф., относно публикациите, цитиранията и научните профили на наукометричните показатели за заемане на академична длъжност професор се вижда, че в настоящия конкурс той участва с общо

39 научни публикации в т.ч., 27 публикации и доклади, публикувани в издания, реферирани и индексирани в световни бази данни, всички на английски език; 12 глави от монографии и 41 публикации и доклади в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в колективни толове.

Има съавторство в 1 учебник – „Основи на фармакоикономиката“ с международен колектив през 2016 г. и 2 учебни помагала - през 2012 г.

Доц. Христов е първи автор в 6 от главите в колективни монографии (50%) и 4 (15%) от публикациите, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация. В 8 публикации е втори автор.

Научно-изследователската дейност на доц. Христов включва и изнасяне на доклади, публикувани резюмета и пълно текстови материали на национални и международни научни прояви, като 11 са в реферирани издания, а 24 от участията са с доклади в международни научни форуми или национални с международно участие.

Справката за цитирания показва установени 44 цитирания в реферирани издания, като 20 цитирания в източници от България и 18 в достъпните бази данните са по справка на ЦМБ. Не са забелязани автоцитирания.

Кандидатът е участвал в екипите по 5 научно-изследователски проекти, финансирани от ФНИ на СУ „Св. Климент Охридски“, като в 3 проекта е ръководител, а два са стартирали тази година

Въз основа на представените научни доказателства на доц. Христов могат да бъдат и обобщени научните му интереси в медико-социалната сфера, лекарствената и фармацевтична регулация и фармакоикономиката. Кандидатът е систематизирал приносите си в общо 11 предметни области:

- Лекарствената безопасност подплатено с 8 научни публикации и доклади на научни форуми в България. Представено е мястото и значението на фармацевта в лекарствената безопасност, активната работа с пациентите, като основно задължение на фармацевтите, разгледани и разработени са фундаменталните аспекти на лекарствената безопасност, научно-регулаторното ѝ значение и практическото приложение. Единият от предоставените трудове е неинтервенциално проспективно проучване на нежелани лекарствени реакции, като проучването е проведено по оригинален за страната авторски протокол.

- Клинични изпитвания – общо 7 публикации, като това е строго специфична област и показва интердисциплинарния подход, знания и умения на кандидата. Представени са авторски данни от оригинално разработени протоколи за

интервенционални и неинтервенционални проучвания. Всички проучвания са с оригинален характер.

- Фалшифицирани лекарствени продукти – общо 6 статии. Разработките в областта на фалшивите лекарствени продукти са оригинални, посочен е българският опит, представени са уникални примери за открити на българския пазар фалшиви лекарствени продукти. Направен е анализ на нормативната уредба, разработени са оригинални научно приложни и методологични насоки. Проведено е първото в България проучване на практическото навлизане на сериализацията и подготовката на фармацевтите, което се явява . Разработен е оригинален алгоритъм за включване в системата за сериализация и верификация на лекарствените продукти.

- Лекарствена политика, лекарствена регулация, информация и промоция – 12 публикации, като основно са представени доклади от национални и международни научни форуми, където са обсъждани пътищата и начините за синхронизиране на националното лекарствено законодателство на страните присъединяващи се към ЕС. Представен е българският опит, проблеми и успехи, както и практическите стъпки в прилагането на европейското законодателство в областта на лекарствената регулация, националната лекарствена политика, задачите пред регулатори и фармацевтична индустрия, ползите за обществото като цяло, уникалността на процесите за всяка държава и др. Основните приноси са от аналитичен и приложен характер.

- Рационална лекарствена употреба – общо 6 публикации, за лекарствената използваемост и рационалната лекарствена употреба на макро- и микро-равнище за целия лекарствен пазар и за конкретни терапевтични класове. Част от разработките са оригинални по своя характер.

- Здравна политика и здравен мениджмънт - общо 7 публикувани глави от колективна монография. Публикациите са насочени към управление на болничните ресурси, разгледани са основни понятия и параметри, стратегическото планиране, диагностика, анализ и планиране на ключовите вътрешни организационни фактори в болничната помощ, приоритети в мениджмънта на болницата по осигуряване на качеството на управленския цикъл и други.

- Фармакоикономика – общо 11 публикации, разработки по оригинален дизайн за оценка на свързаното със здравето качество на живот при различни популации от болни и здрави доброволци. Най-важните от тях са оценката на здравното състояние на студенти по фармация и при пациенти със системни васкулити.

- Клинична фармакология и терапия - представени са две монографии и поредица научни публикации, съдържащи фундаментални данни по фармакология и клинична фармакология, резултати от клинични проучвания, клинико-фармакологични аспекти от приложението на конкретни терапевтични класове лекарствени продукти и други.

- Публикации с медицинска насоченост - този раздел включва в себе си 2 глави от монографии (1,2), 2 клинични случая, 1 научна публикация и 5 доклади от научни конференции, 2 в чужбина. Значимо клинично и терапевтично значение имат двата доклади на случаи, които описват изключително рядка патология, която все още не е систематизирана добре. Оригинален принос имат двата доклада на форуми в чужбина (5,6), в които се прави анализ на нови терапевтични подходи и методи за мониториране на биологични продукти.

- История на фармацията – общо 5 публикации, в една изключително неразвита област за нашата научна общност, като най-значима от тях е оригиналната научна статия описваща живота и делото на първите жени-фармацевти в България.

- Фармацевтични грижи - включва 3 статии и 2 доклада оценяващи различни аспекти на фармацевтичното обслужване, като данните са резултат от собствени проучвания по собствен дизайн.

Резултатите от научно-изследователска дейност на доц. Христов са с висока научна стойност и от голямо значение за развитието на българската фармация и хармонизирането ѝ с останалите европейски и световни фармацевтични практики. Представената справка за приносите на автора подчертава приносите в научните търсения на автора и дават изчерпателен доказателствен материал по настоящия конкурс.

Имах удоволствието да се запозная с трудовете на докторантите, ръководени от доц. Христов, които защитиха успешно и мога съвсем отговорно да заявя, че тематиките, разработени в дисертациите им са съвременни наболели фармацевтични въпроси, с ясно отправени послания за тяхното решаване, което показва несъмнено способността на доц. Христов да формулира интересни от изследователска гледна точка теми и да създава добра научна школа след себе си.

Учебно - преподавателската дейност:

От приложената справка за учебната натовареност на доц. Е. Христов, става ясно, че той има изискуемия педагогически опит и дейности на ниво катедра във ФХФ на СУ „Св. Кл. Охридски“. Справките по години за учебна натовареност покриват и

надвишават изискванията на Правилника на СУ. Последователно той е преминал през академичните длъжности асистент, старши асистент, главен асистент и доцент. През учебната 2014/15 той се хабилитира и има необходимата учебна натовареност, като участва активно в преподаването на студенти за ОКС „магистър“ в ПН 7.3 Фармация по дисциплините – История на фармацията, Социална фармация и фармацевтично законодателство, Фармакоикономика, Фармацевтични грижи – на български и английски език. Доц. Христов има необходимият опит, умения и нагласа за изнасянето на лекции и ръководството на практически упражнения и семинари. Съчетаването на знанията по медицина, фармация, маркетинг, мениджмънт и обществено здраве и здравни грижи му дават възможността да разглежда с различен ракурс конкретни фармацевтични казуси, които обогатяват образователния процес и запалват интереса на студентите към бъдещата им професионална реализация.

Обобщение:

Представените материали по конкурса, които напълно отговарят на изискванията на правилника на СУ „Св. Климент Охридски“, дават неоспорими доказателства, че доц. д-р Емил Иванов Христов, дф покрива всички основни и допълнителни изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в СУ „Св. Климент Охридски“, съгласно ПУРПНСЗД в университета, ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му. Общият брой точки по процедурата – 2137 многократно надвишават минималните национални изисквания и тези на СУ-ФХФ.

Заклучение

От направения анализ на научните трудове, научната активност, преподавателската дейност, научните приноси и доказателствата за тях може да се направи извода, че доц. д-р Емил Иванов Христов, дф отговаря на всички критерии за присъждане на научното звание "професор". Той е изграден и ценен преподавател, учен с богат опит, можещ да послужи за научни търсения и обучение на млади кадри в областта на социалната медицина и фармация. Той многократно надвишава изискванията за заемане на академичната длъжност "професор", съобразно ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научните степени и заемане на академични длъжности в СУ-ФХФ.

Въз основа на всички гореизложени факти, документи и обстоятелства си позволявам да препоръчам на уважаемото жури да избере за професор в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление – 7.3 Фармация, Научна специалност – Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията, Доцент д-р Емил Иванов Христов, дф,

11.08.2022г.

София

РЕЦЕНЗЕНТ:

проф. Валентина Петкова-Димитрова, дфн